

## ด้านที่ ๕ ด้านการเรียนรู้และบริการจัดการที่ดี

### ๕.๑ องค์กรมีความพร้อมในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

#### ๑) แผนงาน/โครงการ ที่เกี่ยวกับความพร้อมขององค์กร

นอกจากการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนแล้ว ตัวองค์กรหรือเทศบาลเอง ก็ต้องมีการจัดการด้วยเช่นกัน โดยให้ความสำคัญใน ๓ ประเด็น ได้แก่ องค์กรมีความพร้อมในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมสำนักงานสีเขียว และการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เทศบาลมีความพร้อมในการจัดการสิ่งแวดล้อม และเป็นต้นแบบในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

ในการขับเคลื่อนการกระจายอำนาจด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เทศบาลจะต้องรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและสามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างรวดเร็ว โดยการเตรียมความพร้อมขององค์กรทั้งในด้านบุคลากรและข้อมูล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนจัดการและหาแนวทางในการป้องกันและควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการพัฒนาเป็นองค์กรต้นแบบการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน

การเตรียมความพร้อมในการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการรู้จักองค์กรเพื่อให้บุคลากรทุกคนมองภาพองค์กรเป็นภาพเดียวกัน เกิดการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างเหมาะสมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การกำหนดทิศทางในการพัฒนาองค์กรไว้ชัดเจน โดยผู้บริหารให้ความสำคัญและผลักดันไปสู่การปฏิบัติ การวางแผนการดำเนินงานการจัดสรรและพัฒนาบุคลากร เพื่อรับผิดชอบด้านการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ และวางแผนได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ โดยอาจมีการทดลองใช้และปรับแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานจริง รวมถึงการรายงานข้อมูลให้ประชาชนได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ การจัดการความรู้เพื่อให้เกิดการรวบรวม ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความรู้ที่เกิดจากทักษะและประสบการณ์จากการดำเนินงาน ซึ่งจะช่วยพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การดูแลเอาใจใส่ของผู้บริหารเพื่อให้บุคลากรรู้อำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน มีความก้าวหน้าในการทำงาน มีความสุขในการดำเนินงาน และมีแรงจูงใจในการดำเนินงานเกิดความผูกพันกับองค์กร

การจะทำให้บุคลากรทุกคนมองภาพองค์กรเป็นภาพเดียวกัน เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างเหมาะสมและเป็นไปในทิศทางเดียวกันนั้น จึงเกิดเป็นนโยบายนายกเทศมนตรีขึ้น การบริหารงานของเทศบาลตำบลโนนดินแดง จะเป็นไปในทิศทางที่ชัดเจนครอบคลุมภารกิจหลักและภารกิจรอง และสามารถดำเนินการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยได้กำหนดนโยบายการพัฒนาไว้ ๕ ด้าน ดังนี้

#### ๑. นโยบายด้านการพัฒนาสังคม

ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ ผู้พิการทุพพลภาพ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ส่งเสริมพัฒนาการศึกษา ทั้งก่อนวัยเรียน ในโรงเรียน นอกโรงเรียน การเรียนรู้ตลอดชีวิต รักษาและฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น การศาสนาการนันทนาการสร้างความ

ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินส่งเสริมพัฒนาด้านสาธารณสุขเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชนในเขตเทศบาลอย่างทันสมัยของสังคมยุคโลกาภิวัตน์

## ๒. นโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

มุ่งมั่นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการซ่อมแซมสิ่งที่มีอยู่ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีสนับสนุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างทั่วถึงเพียงพอและมีมาตรฐานเพื่อความสะดวกสบายของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีความทันสมัยดำเนินการปรับปรุงระบบจราจรการผังเมืองความสะอาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงามของบ้านเมือง

## ๓. นโยบายการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

มุ่งเน้นส่งเสริมการยกระดับรายได้การประกอบอาชีพของประชาชนส่งเสริมการผลิตการตลาดสร้างความเข้มแข็งการรวมกลุ่มของประชาชนให้ได้รับโอกาสพัฒนาศักยภาพเพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัวและชุมชนเกิดการขยายตัวต่อเศรษฐกิจในระดับชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ส่งเสริมสนับสนุนสถานที่จำหน่ายส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์เพื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

## ๔. นโยบายการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการดำรงชีวิตได้อย่างสมดุลส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบให้รู้จักการเฝ้าระวังสอดส่องดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบมีผลสัมฤทธิ์ชัดเจนส่งเสริมพัฒนาสวนสุขภาพสวนสาธารณะให้เป็นสถานพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

## ๕. นโยบายด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร

สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินการพัฒนาการเมืองการบริหารที่ให้อิสระแก่ท้องถิ่นในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลโนนดินแดงตามภารกิจของเทศบาลโดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดีและธรรมาภิบาลประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นการพัฒนารายได้ของเทศบาลพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรพัฒนากระบวนการทำงานเพื่อตอบสนองการให้บริการกับประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง

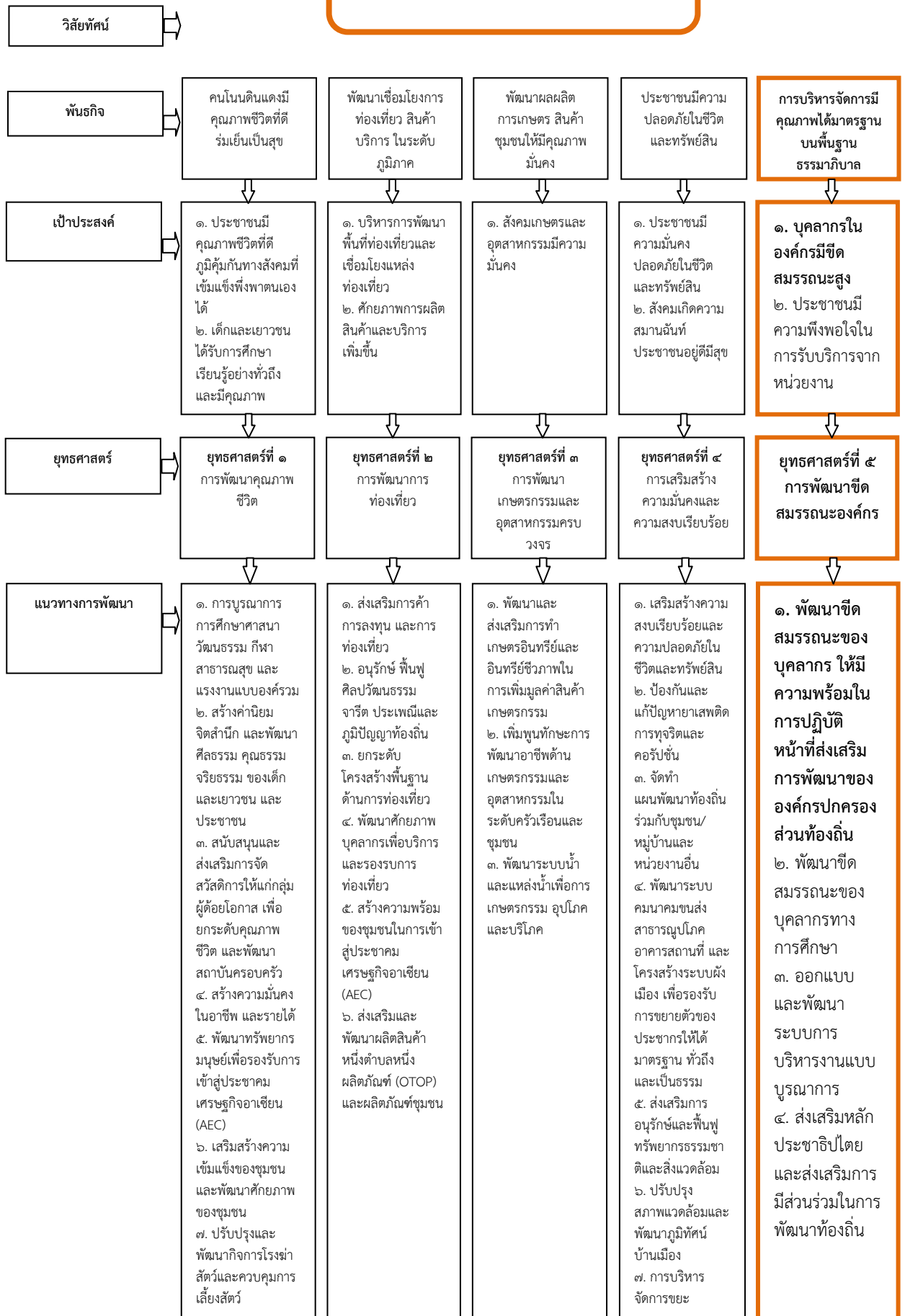
ในส่วนของเทศบาลตำบลโนนดินแดง ให้ความสำคัญในเรื่องของการพัฒนาบุคลากร ซึ่งอยู่ในนโยบายข้อที่ ๕ นโยบายด้านการพัฒนาการเมืองการบริหารมุ่งเน้น พัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรพัฒนากระบวนการทำงานเพื่อตอบสนองการให้บริการกับประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสร้างความพึงพอใจให้ประชาชน ซึ่งสรุปโดยรวมของนโยบาย ดังนี้

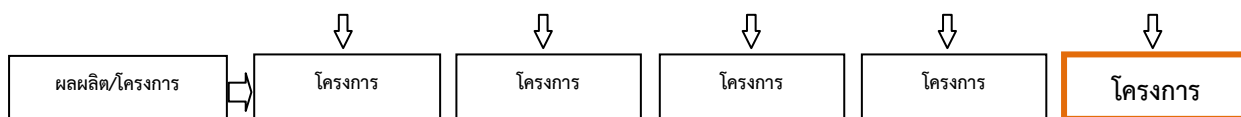
| นโยบายนายกเทศมนตรี                                  | ประเด็นสำคัญ                                                                        |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| ๑. ด้านการพัฒนาสังคม                                | มุ่งเน้นการให้ความสำคัญต่อการพัฒนา “คน”                                             |
| ๒. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน                     | มุ่งเน้นการสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน                                         |
| ๓. ด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ                         | มุ่งเน้นส่งเสริมการยกระดับรายได้                                                    |
| ๔. พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ | มุ่งเน้นส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม |

จากนโยบายของผู้บริหารได้แปลงสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติโดยการกำหนดวิสัยทัศน์/พันธกิจ/เป้าประสงค์/ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาของเทศบาล มุ่งเน้นที่การพัฒนาบุคลากรในองค์กรดังรูปภาพ

โนนดินแดงเมืองน่าอยู่สู่สุขภาพดีถ้วนหน้า  
การศึกษาท้าวไกลใส่ใจสิ่งแวดล้อม  
เพียบพร้อมวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง

หน้า ๕๐





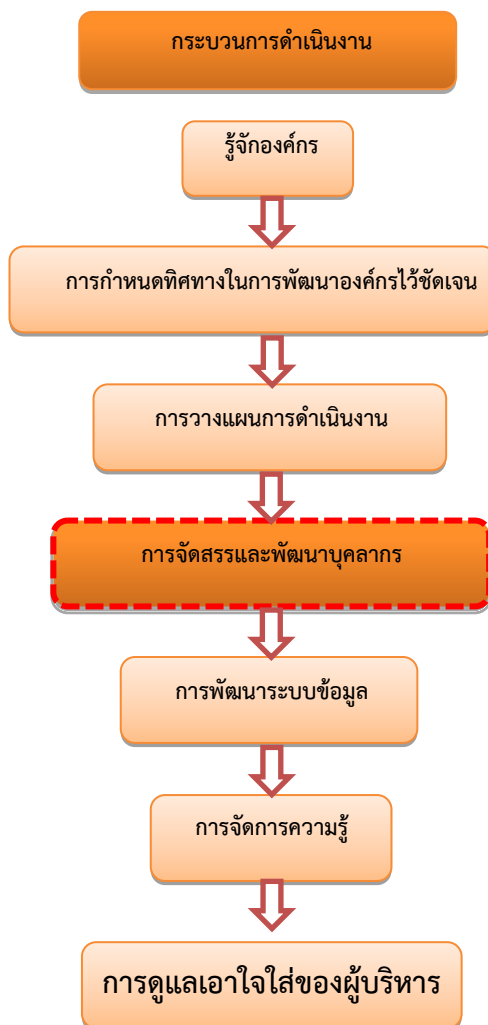
เมื่อมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาบุคลากรอย่างชัดเจนแล้ว ก็เป็นขั้นตอนการกำหนดแนวทางในการพัฒนาบุคลากรตามภารกิจของเทศบาลซึ่ง แนวทางการพัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็คือ โครงการฝึกอบรมและทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรของเทศบาลโดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ จะมีการฝึกอบรมให้ความรู้ในสถานที่ ๑ วัน และมีการไปทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อให้เกิดการเรียนรู้กว้างขึ้นเป็นระยะเวลา ๒ วัน เนื่องจากการดำเนินโครงการดังกล่าว เป็นการพัฒนาบุคลากรทั้งองค์กร

นอกจากโครงการฯ ที่ทางเทศบาลได้จัดขึ้นแล้ว เทศบาลตำบลโนนดินแดง ยังมีการพัฒนาบุคลากรด้วยวิธีอื่นๆ ด้วย เช่น เมื่อพนักงานไปฝึกอบรมแล้ว นำความรู้ที่ได้มา นำเสนอองค์ความรู้ที่ได้มาให้กับประชุมรับทราบทุกครั้ง ในการประชุมประจำเดือนในองค์กร



## ๒) กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับความพร้อมในการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานเกี่ยวกับความพร้อมของเทศบาลนั้น เทศบาลตำบลโนนดินแดง มีการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ได้จัดวางไว้สรุปเป็นรูปภาพ ดังนี้



ในกระบวนการพัฒนาบุคลากรนั้น เทศบาลตำบลโนนดินแดง มีวัตถุประสงค์หลักๆ คือ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นำไปสู่การพัฒนาระบบข้อมูลจากการดำเนินงานตามโครงการ/ส่งบุคลากรไปฝึกอบรมนั้นเพื่อเป็นข้อมูลช่วยในการตัดสินใจและวางแผนของคณะผู้บริหารได้เป็นอย่างดีในส่วนนี้เทศบาลตำบลโนนดินแดง โดยเก็บข้อมูลในรูปแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไว้อย่างชัดเจน รวมถึงการรายงานข้อมูลให้ประชาชนได้ทราบอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของเทศบาล การติดประกาศกิจกรรมของโครงการที่องค์กร เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการได้เห็นถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ทางเทศบาลจัดขึ้น จากการเก็บรวบรวมเป็นระบบข้อมูลนี้ ก็จะนำไปสู่การจัดการความรู้เพื่อให้เกิดการรวบรวม ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความรู้ที่เกิดจากทักษะและประสบการณ์จากการ

ดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้รับคำตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมและให้พนักงานมีความสุขในการดำเนินงานอีกทั้งยังต้องมีแรงจูงใจในการดำเนินงานเกิดความผูกพันกับองค์กร

### ๓) ผลการดำเนินงาน ด้านความพร้อมขององค์กรในการดำเนินงาน

#### □ ผลการดำเนินงาน

##### ➤ การพัฒนาบุคลากร

จากแนวทางการพัฒนาที่ใช้เป็นกรอบในการพัฒนาที่มุ่งเน้นการพัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากร ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ มีบุคลากรได้รับการได้เข้ารับการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ ทั้งหมด ประมาณ ๗๐ โครงการ ซึ่งเมื่อเน้นการฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ ก็แบ่งได้ดังตาราง

| วัน เดือน ปี      | ผู้เข้ารับการอบรม/สัมมนา                                                                                                                                                                     | เรื่อง/โครงการ                                                                                                                                          | สถานที่                                                      |
|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| ๒๙ พ.ย. ๕๖        | นายศิริวัฒน์ ทำทวิ<br>ตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าพนักงาน<br>สุขาภิบาล                                                                                                                                 | อบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนา<br>ข้อเสนอโครงการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร<br>ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม                                                      | ห้องประชุมพุทธโสภา<br>โรงแรมเทพนคร จังหวัด<br>บุรีรัมย์      |
| ๒๔-๒๕<br>มี.ค. ๕๗ | นางสาวลำดวน โจมพรหม<br>ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารงาน<br>สาธารณสุข                                                                                                                              | ประชุมเรื่องการประเมินความเสี่ยงด้าน<br>อนามัยสิ่งแวดล้อม                                                                                               | โรงแรมกิจตรงวิลด์ อำเภอ<br>เมือง<br>จังหวัดอุบลราชธานี       |
| ๒๐ พ.ค. ๕๗        | นายฤทธิเดช ภูจิระ<br>ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ                                                                                                                                              | สัมมนาเรียนรู้เชิงปฏิบัติการ “พัฒนาน้ำ<br>ชุมชน ตามแนวพระราชดำริ” เพื่อขยาย<br>ผลสำเร็จของการบริหารจัดการน้ำชุมชน                                       | ขอนแก่นฮอลล์ ศูนย์การค้า<br>เซ็นทรัลพลาซ่า<br>จังหวัดขอนแก่น |
| ๒-๔ ก.พ.๕๘        | นางสาวลำดวน โจมพรหม<br>ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหารงาน<br>สาธารณสุข                                                                                                                              | อบรมเชิงปฏิบัติการเตรียมความงาน<br>พัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัย<br>สิ่งแวดล้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น<br>(Environmental Accreditation :EHA)             | โรงแรมริเวอร์ไซด์ ถนน<br>ราชวิถี กรุงเทพฯ                    |
| ๑๑ ก.พ.๕๘         | นางอารีย์ ขาดปัญญาพร<br>ตำแหน่งผู้อำนวยการกอง<br>สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม                                                                                                                     | สัมมนาเสริมสร้างวินัยคนในชาติ มุ่งสู่การ<br>จัดการขยะที่ยั่งยืน เปลี่ยนขยะให้เป็น<br>ผลประโยชน์ของประชาชน ๑ จังหวัด ๑<br>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ | โรงแรมณาลัย<br>จังหวัดอุดรธานี                               |
| ๒๖-๓๐<br>เม.ย. ๕๘ | ๑. นางอารีย์ ขาดปัญญาพร<br>ตำแหน่งผู้อำนวยการกอง<br>สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม<br>๒. นายศิริวัฒน์ ทำทวิ ตำแหน่ง<br>ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสุขาภิบาล<br>๓. นายธีรพงศ์ ชำนิจศิลป์<br>ตำแหน่งปลัดเทศบาล | ประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วม<br>ร่วมการพัฒนาเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อม<br>สังคมสีเขียว                                                         | โรงแรมเอเชีย<br>แอร์พอร์ต<br>อำเภอลำลูกกา จังหวัด<br>นนทบุรี |

จากหลักสูตรต่างๆ ที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ส่งบุคลากรเข้าฝึกอบรมจะเห็นได้ว่าในแต่ละปีนั้น มีการส่งตัวเพื่อรับการฝึกอบรมเพิ่มขึ้น เป็นการแสดงถึงการให้ความสนใจและมุ่งมั่นเพื่อการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

| จำนวนการเข้ารับการอบรม |         |         |
|------------------------|---------|---------|
| ปี ๒๕๕๖                | ปี ๒๕๕๗ | ปี ๒๕๕๘ |
| ๑ ครั้ง                | ๒ ครั้ง | ๓ ครั้ง |

หลังจากได้มีการพัฒนาบุคลากรในองค์กร ให้มีความรู้ บุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมเกิดความเชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น เห็นได้จากการเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำโครงการต่างๆ เช่น กลุ่ม อสม. เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้จากการทำโครงการที่หลากหลายขึ้น เกิดกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างประชาชนกับบุคลากรในองค์กรแบบบูรณาการ เกิดเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

| ปี ๒๕๕๗                                                                                     | ปี ๒๕๕๘                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| ๑. โครงการฝึกอบรมทัศนศึกษาดูงาน อสม.<br>ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗                           | ๑. โครงการฝึกอบรมทัศนศึกษาดูงาน อสม.<br>ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘                           |
| ๒. โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ลดและคัดแยก<br>ขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ | ๒. โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ลดและคัดแยก<br>ขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ |
| ๓. โครงการ อสม. ร่วมใจใส่ใจสิ่งแวดล้อมน้อมนำสุขภาพดี<br>บนวิถีแห่งความพอเพียง               | ๓. โครงการศูนย์บริการกำจัดขยะชุมชน บนวิถีแห่ง<br>ความพอเพียง                                |
|                                                                                             | ๔. โครงการชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน LA ๒๑                                                    |

#### ➤ การพัฒนาระบบข้อมูล

เทศบาลตำบลโนนดินแดง มีการจัดทำระบบข้อมูลเพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้นโดยแบ่งให้แต่ละกองรับผิดชอบ เป็นการแยกเป็นข้อมูลของแต่ละกองอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้ที่ควบคุมและทราบว่าข้อมูลทั้งหมดนั้นอยู่ที่ส่วนใด ทำให้มีการส่งการได้โดยตรง มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทราบโดยทั่วกัน เพื่อการปฏิบัติงานที่รวดเร็วขึ้น การปฏิบัติงานหรือดำเนินงานต่างๆ จะมีความสะดวกยิ่งขึ้น เพราะบุคลากรทุกคนมองภาพองค์กรเป็นภาพเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน เกิดการปฏิบัติงานร่วมกันในสำนักงานอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เมื่อพูดถึงการบริหารจัดการองค์กรแล้ว เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ร่วมกันวางแผนอย่างจริงจังระหว่างคณะผู้บริหารองค์กรและเหล่าข้าราชการ เพื่อจัดการระบบราชการอย่างเป็นระบบ โดยวิธีวางแผนการพัฒนางานองค์ความรู้ต่างๆ ให้มีระบบข้อมูลรวมอยู่ที่กองวิชาการและแผนงาน ด้วยเหตุผลที่ว่า

#### □ ผลการดำเนินงานต่อเนื่องหรือการขยายผล

การที่บุคลากรได้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถนั้น เมื่อได้รับความรู้แล้ว ก็ต้องมีกระบวนการจัดการความรู้ที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ว่าจะเป็นการรวบรวมเป็นระบบข้อมูลเป็นเอกสารเก็บไว้ที่สำนัก/กองของตนเองแล้วยังต้องมีการทบทวนความรู้อีกด้วย ไม่จะเป็นการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในองค์กรได้รับทราบเหมือนกัน ในที่ประชุมประจำเดือน การถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการออกพื้นที่กับชุมชน ซึ่งเทศบาลเอง มีการออกพื้นที่ร่วมงานกับภาคประชาชนเป็นประจำ เมื่อมีการออกพื้นที่สู่ชุมชน จะมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบทุกกองงานและหากกองใดมีข่าวสารสาระต่างๆ ที่จะนำสู่ประชาชน ก็จะมีการประสานงานกันและดำเนินงานกันแบบบูรณาการการและเป็นระบบ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ถือเป็นการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง อีกประการหนึ่งที่เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องคือการส่งบุคลากรไปฝึกอบรม

ในการปรับปรุงระบบข้อมูล ส่วนหนึ่งจะมาจากการปฏิบัติงานจริงของบุคลากรสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะมี การรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บริหาร พร้อมทั้งได้เสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหาไว้ด้วย อีกทั้งยังดำเนินการแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง ในส่วนนี้หน่วย **ควบคุมภายใน**จะเป็นผู้ที่รวบรวมข้อมูลต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลที่เป็นปัญหา และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และรายงานต่อผู้ดูแลเป็นประจำทุกปีถือเป็นการ ปรับปรุงระบบข้อมูลได้อีกทางหนึ่ง

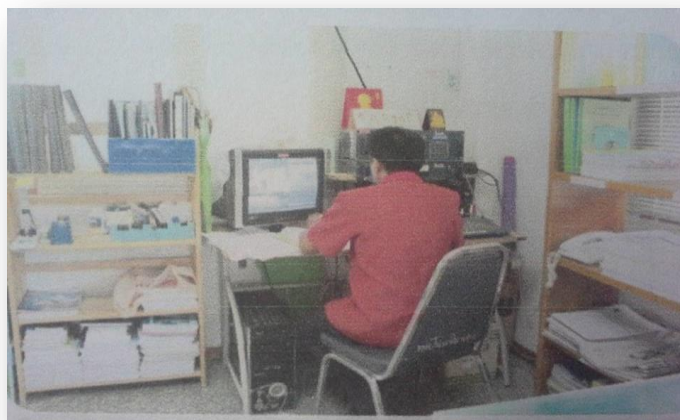


#### □ ความครอบคลุมหรือการขยายผลสู่ภายนอก

การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ มีการจัดการ ความรู้ที่ได้มาอย่างเป็นรูปธรรม และนอกจากการถ่ายทอดความรู้ ภายในเทศบาลแล้วยังถ่ายทอดออกสู่ภายนอกเทศบาลอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถ่ายทอดกระบวนการความรู้ ข่าวสาร สารต่างๆ ที่มีประโยชน์โดยตรงต่อประชาชนสู่ชุมชนนั้น เป็นเรื่องที่สำคัญเป็น อย่างมากเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้มีการจัดองค์ความรู้ สารต่างๆ ในรูปแบบของการติดประกาศประชาสัมพันธ์หน้าสำนักงานอย่างต่อเนื่อง ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ผ่าน ทางเสียงตามสายเป็นประจำทุกวันจันทร์ – ศุกร์ วันละ ๒ ช่วงเวลา คือ เวลา ๐๗.๓๐-๐๘.๐๐ น. และเวลา ๑๖.๓๐-๑๗.๐๐ น.



นอกจากการประชาสัมพันธ์ทางสื่อเสียงตามสายแล้ว เทศบาลยังมีการจัดการกระบวนการความรู้ใน รูปแบบของแผ่นพับ เพื่อให้เห็นกระบวนการต่างๆ ชัดเจนยิ่งขึ้น นำไปสู่การนำกระบวนการความรู้ต่างๆ ที่เป็น สารสำคัญและมีประโยชน์ไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม เกิดการขยายผลขององค์ความรู้อย่างเป็นรูปธรรม



นอกจากนั้นแล้ว การถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ยังมี การถ่ายทอดผ่านทางเวทีการประชุมต่างๆ อย่างจริงจัง การได้มีโอกาสเข้ามาประชุมถือเป็นโอกาสดีที่ ประชาชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เจอกันกัน เชื่อมสัมพันธ์อันดีต่อกัน เกิดสายใยเชื่อมต่อกัน เกิดความผูกพัน

ให้เกิดความรู้สึกเป็นที่พึ่งซึ่งกันและต่างๆ ของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนามานั้นก็เพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้ประชาชนเป็นหัวใจสำคัญ เพื่อยังให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนต่อไป

ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่เทศบาล เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนอย่างเห็นได้ชัด ในการจัดการองค์ความรู้ต่างๆ ที่เทศบาลได้รับการพัฒนา ประชาชนมีความร่วมมือในการที่จะสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ให้เกิดขึ้นสังคมอย่างเต็มใจขยายผลไปสู่การเชิญชวนคนรอบข้างมาร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งดีๆ เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สังคมก็จะกลายเป็นสังคมที่มีความสงบสุขนำไปสู่ “เมืองที่น่าอยู่”ต่อไป

อย่างไรก็ตามการที่จะดำเนินงานต่างๆ ขององค์กร ให้เป็นไปด้วยดีนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่ยึดมั่นในหลักคุณธรรมอย่างเต็มเปี่ยม นำพาองค์กรสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเกิดการบริหารที่มีประสิทธิผลสูงสุด ต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ใส่ใจ มีความรัก ความเมตตาต่อบุคคลอื่น ผู้นำที่มีความรักในถิ่นฐาน รักในท้องถิ่นและรักองค์กร ยอมเหน็ดเหนื่อย ไม่มีคำว่าย่อท้อเพื่อองค์กร เพื่อความอยู่ดีของประชาชนเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาองค์กรให้มีความพร้อมในการบริหารจัดการในทุกๆ ปัญหาผู้นำเช่นนี้จะนำพาองค์กรสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน นำไปสู่ “สังคมที่น่าอยู่” ได้อย่างแน่นอน ด้วยความดีที่ชนะใจคนทั้งอำเภออย่างนายสมชัย กอชัยศิริกุล นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง “คนรักขโนนดินแดง”



## ข้อ ๕ ด้านการเรียนรู้และบริการจัดการที่ดี

### ๕.๒ สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือสำนักงานสีเขียว

#### (Green Office)

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ในฐานะที่เป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชนและผู้สนใจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในสำนักงาน เพื่อลดการใช้พลังงาน การดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพื่อเป็นต้นแบบในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

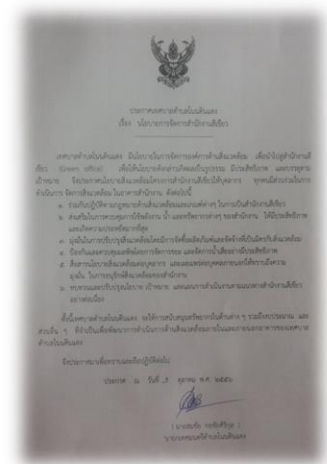
#### Green Office ทำแล้วได้อะไร

- ลดค่าใช้จ่ายในสำนักงาน จากการใช้ทรัพยากร พลังงานอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ
- มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสุขภาพของพนักงาน
- เป็นการยกระดับมาตรฐานสำนักงานให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

#### Green Office (สำนักงานสีเขียว) มีองค์ประกอบ ๗ หมวดดังนี้

#### หมวดที่ ๑ การบริหารจัดการองค์กร Organization Management

##### ๑.๑. กระบวนการดำเนินงานด้านนโยบายการจัดการสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือสำนักงานสีเขียว



- ◇ ร่วมกันปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและเกณฑ์ต่างๆ ในการเป็นสำนักงานสีเขียว
- ◇ ส่งเสริมในการควบคุมการใช้พลังงานน้ำ และทรัพยากรต่างๆ ของสำนักงาน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดความประหยัดมากที่สุด
- ◇ มุ่งมั่นในการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมโดยมีการจัดซื้อผลิตภัณฑ์และจัดจ้างที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ◇ ป้องกันและควบคุมมลพิษโดยการจัดการขยะ และจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพ
- ◇ สื่อสารนโยบายสิ่งแวดล้อมต่อบุคลากร และเผยแพร่ต่อบุคคลภายนอกให้ทราบถึงความมุ่งมั่น ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสำนักงาน
- ◇ ทบทวนและปรับปรุงนโยบายเป้าหมาย และแผนการดำเนินงานตามแนวทางสำนักงานสีเขียว อย่าง

## ๑.๒. ด้านการทบทวนนโยบายการจัดการสำนักงานสีเขียว



- สร้างจิตสำนึกของบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมให้บุคลากร และผู้ใช้บริการร่วมมือกันในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สุขอนามัย และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- สร้างสภาพแวดล้อมของเทศบาลให้มีพื้นที่สีเขียวและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

## ๑.๓. ด้านการสื่อสารนโยบายการจัดการสำนักงานสีเขียว

- แจ้างประชาสัมพันธ์แผนการดำเนินงาน
- ติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ในสำนักงาน



## ๑.๔ ด้านกฎหมายและข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม

- มีแผนการป้องกันและระงับอัคคีภัยในสำนักงาน
- จัดเตรียมอุปกรณ์ ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยไว้ในที่ที่มองเห็นชัดเจน

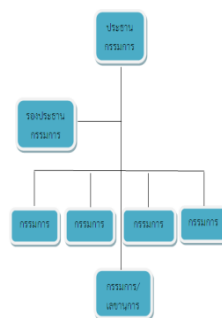


- มีการซ้อมระบับอัคคีภัยให้กับพนักงานเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง



### ๑.๕ ด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่

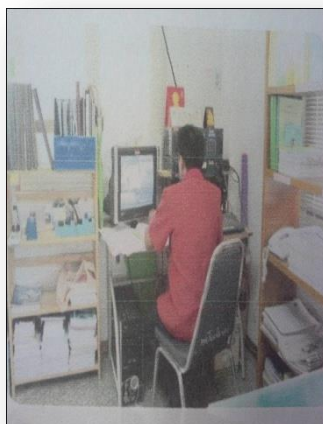
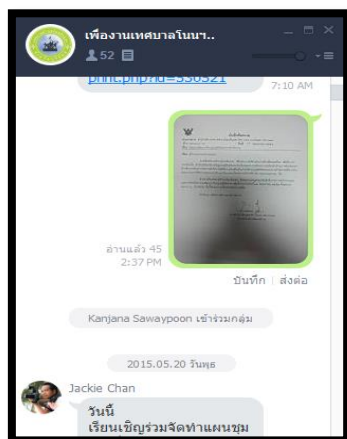
เทศบาลตำบลโนนดินแดง มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมสำนักงานสีเขียว ที่ ๒๑๑ / ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีปลัดเทศบาล (นายอรรักษ์ ขำนิงศิลป์) เป็นประธาน รองปลัดเทศบาล (นายพิพัฒน์ เรืองประโคน) เป็นรองประธาน ผู้อำนวยการ/หัวหน้าฝ่าย เป็นกรรมการ เจ้าหน้าที่ เป็นกรรมการ/เลขานุการ



## หมวดที่ ๒ การดำเนินงาน Green Office

### ๒.๑ การสื่อสารภายในองค์กร

- การแจ้งเวียนหนังสือผ่านระบบสื่อสารออนไลน์
- การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์
- ประชาสัมพันธ์เสียงไว้



## ๒.๒. การจัดการประชุม

- มีการมอบนโยบายในการประชุมพนักงาน ในเรื่องการลดใช้โฟม
- การจัดจ้างในการดำเนินงานโครงการ การบรรจุอาหารให้ใช้วัสดุที่เกิดจากธรรมชาติซึ่งย่อยสลายง่ายไม่ทำลายคุณภาพสิ่งแวดล้อม และจะเป็นการลดปริมาณขยะได้ด้วย
- ห้องประชุมของสำนักงาน และอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้ว
- การเตรียมอาหารหรือเครื่องดื่ม เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือวัสดุธรรมชาติ



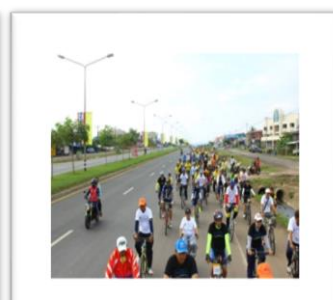
## ๒.๓ ความสะอาดและความเป็นระเบียบในสำนักงาน

- การจัดกิจกรรม Big Cleaning Day
- การจัดกิจกรรม ๕ ส. บริเวณภายในและภายนอกอาคารสำนักงาน



## ๒.๔ การขนส่งและการเดินทาง

- กำหนดมาตรการในการประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง เส้นทางเดียวกันไปด้วยกัน ศึกษาเส้นทางก่อนออกเดินทาง
- ใช้รถจักรยานเดินทางมาทำงาน และกิจกรรมอื่นๆ
- จัดทำคู่มือการใช้รถยนต์ส่วนกลาง และแจ้งเวียนให้ถือปฏิบัติ
- จัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ใช้จักรยานแทน รถยนต์



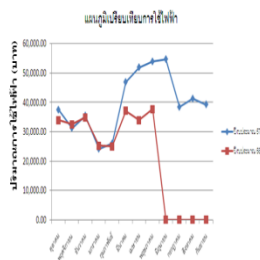
### หมวดที่ ๓ การใช้พลังงานและทรัพยากร

◊ กำหนดมาตรการ และนโยบายในการประหยัดพลังงาน  
เครื่องปรับอากาศ กำหนดเวลา เปิด - ปิด ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศ  
ที่ ๒๕ องศา หมั่นดูแลรักษา

◊ มีมาตรการ การประหยัดน้ำ



แผนภูมิเปรียบเทียบการใช้ไฟฟ้าของสำนักงานเทศบาลตำบลโนนดินแดง ระหว่าง  
ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ถึง ปีงบประมาณ ๒๕๕๘



จากผลการเปรียบเทียบการใช้ไฟฟ้าของ เทศบาลตำบลโนนดินแดง พบว่าหลังจากที่ได้ดำเนินการตามนโยบาย และการดำเนินการโครงการ “สำนักงานสีเขียว” ปริมาณการใช้ไฟฟ้าลดลงตามลำดับ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๘

แผนภูมิเปรียบเทียบการใช้น้ำของสำนักงานเทศบาลตำบลโนนดินแดง ระหว่างปีงบประมาณ  
๒๕๕๗ ถึง ปีงบประมาณ ๒๕๕๘



จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่าการใช้น้ำประปาในปีงบประมาณ ๕๗ สูงกว่าปีงบประมาณ ๕๘ แต่ปริมาณการใช้น้ำได้ลดลงเรื่อยๆ ตามลำดับขั้น และหลังจากเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้เปลี่ยนจากการใช้น้ำประปาของการประปาสวนภูมิภาคสาขาละหานทราย มาเป็นน้ำประปาบาดาล

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๘

แผนภูมิเปรียบเทียบการใช้น้ำมันของสำนักงานเทศบาลตำบลโนนดินแดง ระหว่าง  
ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ถึง ปีงบประมาณ ๒๕๕๘



จากแผนภูมิข้างต้นจะเห็นได้ว่าการใช้น้ำมันในปีงบประมาณ ๕๗ สูงกว่าปีงบประมาณ ๕๘ และปริมาณการใช้น้ำมันได้ลดลงเรื่อยๆ ตามลำดับขั้น (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๘)

### หมวดที่ ๔ การจัดการของเสีย

- มีสถานที่สำหรับคัดแยกขยะ การนำน้ำล้างมือกลับไปใช้ใหม่ น้ำหมักจากน้ำปัสสาวะ



### หมวดที่ ๕ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอาคารสำนักงาน

- กำหนดระยะเวลาดูแลทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ และพื้นที่อาคาร
- มีการกำหนดจุดสูบบุหรี่ และห้ามสูบบุหรี่ไว้อย่างชัดเจน
- ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบอาคารสำนักงาน



### หมวดที่ ๖ การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว

การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว คือ การจัดซื้อจัดจ้างผลิตภัณฑ์หรือบริการ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมทางด้าน คุณภาพ ราคา การส่งมอบสินค้าหรือบริการตามที่กำหนด และการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ดำเนินการตามแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว ดังนี้

- การจัดซื้อจัดหาสินค้าหรือบริการที่มีฉลากสีเขียว ฉลากประหยัดพลังงาน เบอร์ ๕ เช่น พัดลม แอร์ ตู้เย็น กระจกน้ำร้อน เป็นต้น



## หมวดที่ ๗ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง



เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ดำเนินงานด้านการจัดการตามแนวทางสำนักงานสีเขียว อย่างต่อเนื่อง และได้ทบทวนและปรับปรุงนโยบาย ในส่วนที่เพิ่มเติม ดังนี้

- สร้างจิตสำนึกของบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมให้บุคลากร และผู้ให้บริการร่วมมือกันในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สุขอนามัย และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- สร้างสภาพแวดล้อมของเทศบาลให้มีพื้นที่สีเขียวและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

## ■ ความครอบคลุมหรือการขยายผลสู่ภายนอก

บุคลากรเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงาน โดยการนำกระบวนการดำเนินงานด้านการจัดการตามแนวทางสำนักงานสีเขียวมาใช้ในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ดังนี้

### ๑ การบริหารจัดการองค์กร

๑.๑ ด้านนโยบายและการจัดการสำนักงานสีเขียว มีประกาศเกี่ยวกับมาตรการดำเนินงานตามแนวทางสำนักงานสีเขียว

๑.๒ มีการทบทวนนโยบายการจัดการตามแนวทางสำนักงานสีเขียว โดยนำนโยบายที่มีและเพิ่มเติมนโยบายใหม่ๆ

๑.๓ ด้านการสื่อสารและนโยบายการจัดการตามแนวทางสำนักงานสีเขียว มีการแจ้งเวียนการประหยัดพลังงาน มีการกำหนดแผนงานในการดำเนินงาน และมีการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์

๑.๔ ด้านกฎหมาย และข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม มีการจัดเตรียมอุปกรณ์และระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย มีการซ้อมแผนระงับอัคคีภัยประจำปี

๑.๕ ด้านการกำหนดอำนาจหน้าที่ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

### ๒. การดำเนินงาน Green Office

๒.๑ มีการแจ้งเวียนหนังสือผ่านระบบสื่อสารออนไลน์ การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ และการประชาสัมพันธ์เสียงไร้สาย

๒.๒ มีการมอบนโยบายในเรื่องการลดการใช้โฟม การบรรจุอาหารโดยใช้วัสดุที่เกิดจากธรรมชาติ

๒.๓ ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสำนักงาน มีการจัดกิจกรรม Big Cleaning Day ปีละครั้ง

๒.๔ การขนส่งและการเดินทางมีการกำหนดมาตรการในการประหยัดน้ำมัน โดยการจัดเตรียมบอร์ดเรื่องการใช้รถประจำวันตามนโยบายไปทางเดียวกันไปด้วยกัน และการปั่นจักรยานมาทำงานและส่งหนังสือในระยะทางใกล้ๆ

๓. การใช้พลังงานและทรัพยากร มีการกำหนดมาตรการการประหยัดพลังงาน การจัดซื้อจัดจ้าง การลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม

๔. การจัดการของเสีย ได้มีการจัดถังไว้สำหรับรองรับขยะ และคัดแยกขยะให้ถูกประเภท โดยมีป้ายบอกอย่างชัดเจน

๕. มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอาคารสำนักงานให้มีความสวยงามเพื่อเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่สำนักงาน และเอื้อต่อการทำงานอยู่เสมอ มีการจัดกิจกรรม ๕ ส. ให้สำนักงานมีความ

๖. มีการจัดซื้อจัดจ้างผลิตภัณฑ์หรือบริการที่คำนึงถึงความเหมาะสม คุณภาพ ราคา การส่งมอบ การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่มีฉลากสีเขียว และฉลากประหยัดไฟเบอร์ ๕

## ด้านที่ ๕ การเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี

### ๕.๓ การมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม

#### ๑) แผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม

เมื่อกล่าวถึงสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมีความซับซ้อนและรุนแรงขึ้น จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเติบโตทางเศรษฐกิจ ประกอบกับวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ ในการบริโภค การใช้พลังงานและการสร้างขยะมูลฝอยที่มีอัตราสูงขึ้น ทำให้ กระแส “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” (Local Ageda ๒๑) เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาของประชาคมโลกในปัจจุบัน อันเป็นผลมาจากภาวะความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาต่าง ๆ อย่างฟุ่มเฟือยจนเกินขีดจำกัดของธรรมชาติ กระทั่งก่อวิกฤติรุนแรงตามมา โดยเฉพาะปัญหาภาวะโลกร้อน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงทางอาหาร และการขาดแคลนพลังงาน



การจะนำพาองค์กรไปสู่เทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เป็นเทศบาลที่มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการของเสียและก๊าซเรือนกระจกไม่ให้ส่งผลกระทบต่อแหล่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือทำให้ระบบนิเวศเสียสมดุลในการที่จะคำนวณการดำรงชีวิต เป็นเทศบาลที่ “**ดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม**

**และมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**” รวมทั้งมีความพร้อมในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้น ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๕ ด้าน มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนเทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านของเสียหรือมลพิษ ด้านสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ด้านวิถีชีวิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และด้านการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี

เมื่อกล่าวถึงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม นอกจากการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนแล้ว ตัวองค์กรหรือเทศบาลเอง ก็ต้องมีการจัดการด้วยเช่นเดียวกัน โดยได้ให้ความสำคัญใน ๓ ประเด็น ได้แก่ องค์กรมีความพร้อมในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สำนักงานสีเขียว และในส่วนของ**การมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม** เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ขับเคลื่อนการพัฒนาต่างๆ ไปสู่ “เมืองน่าอยู่” อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด โดยการนำแผนปฏิบัติท้องถิ่นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ LA ๒๑ มาปรับใช้เป็นแนวนโยบายด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้วิสัยทัศน์ (VISION) “**โนนดินแดงเมืองน่าอยู่ คุณภาพดีถ้วนหน้า การศึกษาก้าวไกล ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพียบพร้อมวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง**”

นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง มีความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญในเรื่องของการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินกิจกรรมและเสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกๆ กิจกรรมและโครงการที่ทางเทศบาลจัดขึ้น จนเกิดความชัดเจนขึ้นของกิจกรรมหรือโครงการดังกล่าว อีกทั้งยัง**มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วม** ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ การร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานแต่ละภาคผ่านช่องทางต่างๆ ซึ่งการดำเนินงานต่างๆ เหล่านี้ เป็นหัวใจของการทำให้ภาคีและเครือข่ายด้านต่างๆ มีความเข้มแข็งและมีความชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้เกิดเป็นนโยบายในการพัฒนาเทศบาลตำบลโนนดินแดงให้มีความครอบคลุมในทุกๆ ด้าน **ประกอบด้วยนโยบาย ๕ ด้าน ดังนี้**

## ๑. นโยบายด้านการพัฒนาสังคม

**ให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คน” ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้านต่อไปได้** ส่งเสริมสนับสนุนกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตโนนดินแดง กองทุนพัฒนาเยาวชนและกีฬาสร้างความเข้มแข็งในชุมชน สนับสนุนสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ส่งเสริมการพัฒนาการศึกษา ทั้งก่อนวัยเรียน ในโรงเรียน นอกโรงเรียน การเรียนรู้ตลอดชีวิต การศึกษาเรียนรู้ ชุมชน ประชาชน ผู้สูงอายุ จัดให้มีการนำเทคโนโลยีทันสมัยมาให้บริการแก่ประชาชน ติดตั้งระบบสัญญาณ WiFi ให้ประชาชน ใช้บริการฟรี เพื่อเปิดโลกแห่งการเรียนรู้การสื่อสารให้กับประชาชน เยาวชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง รักษาและฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาทั้งทางศาสนา ส่งเสริมสนับสนุนการเล่นกีฬาของประชาชนและเยาวชน สนับสนุนการจัดสร้างสนามกีฬา ลานกีฬา เครื่องออกกำลังกาย สนับสนุนการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การติดตั้งกล้อง CCTV, ครอบคลุมพื้นที่เทศบาล การสร้างเครือข่ายเพื่อดูแลความเรียบร้อยของชุมชน พัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีความทันสมัย ส่งเสริมด้านสาธารณสุข เพื่อสุขอนามัยที่ดีของประชาชนในเขตเทศบาลอย่างทั่วถึงและยกระดับการพัฒนาไปสู่ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มากยิ่งขึ้นอย่างทันสมัยของสังคมยุคโลกาภิวัตน์

## ๒. นโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

จะมุ่งมั่นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุข สาธารณูปการ ซ่อมแซมสิ่งที่มีอยู่ให้อยู่ในสภาพการใช้งานได้ดี สนับสนุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างทั่วถึงเพียงพอ และมีมาตรฐาน เพื่อรับรองการขยายตัวของเมืองและการท่องเที่ยว ปรับปรุงระบบการจราจร การผังเมือง ความสะอาด ปรับปรุงภูมิทัศน์ของผังเมืองให้มีความสงบเรียบร้อยสวยงาม มีความเป็นเอกลักษณ์ ตามวิถีของคนโนนดินแดง

## ๓. นโยบายพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

มุ่งเน้นการส่งเสริมการยกระดับรายได้ ส่งเสริมสนับสนุนกองทุนพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมการผลิต การตลาด ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอาชีพ การสร้างอาชีพ การพัฒนาความสามารถในการประกอบอาชีพของประชาชน **สนับสนุนสินค้าของชุมชน กลุ่มอาชีพและพัฒนาสินค้าให้เป็นที่ยอมรับ** สามารถสร้างรายได้ **สร้างชื่อเสียงให้โนนดินแดง** เพื่อเพิ่มรายได้แก่ครอบครัวและชุมชนเกิดการขยายตัวต่อเศรษฐกิจในระดับชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ ส่งเสริมสนับสนุนสถานที่จำหน่ายและสนับสนุนให้มีแหล่ง

การเงินไว้ใช้จ่ายยามจำเป็น **ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์** เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

#### ๔. นโยบายการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

**ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีการเอื้อต่อการดำรงชีวิตได้อย่างสมดุล ส่งเสริมในการสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบ ให้รู้จักการเผื่อระวัง สอดส่องดูแลรักษาธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ** เห็นผลสำเร็จอย่างชัดเจน ส่งเสริมการพัฒนาสวนสุขภาพ สวนสาธารณะ ที่พักผ่อนหย่อนใจ ของประชาชนอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

#### ๕. นโยบายด้านการพัฒนาเมืองและบริหาร

สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาการเมืองการบริหาร ให้อิสระแก่ท้องถิ่นในการกำหนดนโยบาย **การบริหารการจัดการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนสนับสนุนให้ชุมชนมีบทบาทในการสร้างประโยชน์ในชุมชน** ช่วยสร้างให้มีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลโนนดินแดง ตามภารกิจของเทศบาล โดยยึดหลักการบริหารจัดการที่ดีและธรรมาภิบาล ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการงานเทศบาล รวมถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมการพัฒนารายได้ของเทศบาล การให้บริการกับประชาชนอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง

- นอกเหนือจากภารกิจของเทศบาลแล้ว การเข้าไปมีส่วนร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อร่วมมือในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำนางรอง สังกัดสำนักชลประทานที่ ๘ เพื่อควบคุมการจัดการจัดสรรน้ำให้แก่เกษตรกรในการเพาะปลูกพืช



และดูแลการบำรุงรักษาอาคารชลประทาน ให้สามารถใช้งานได้ดีและมีประสิทธิภาพตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ



เทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

- การเข้าไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคี โดยการเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารจัดการของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งนอกจากจะร่วมกันบูรณาการตั้งแต่กระบวนการให้ความรู้เพื่อสร้างจิตสำนึก ให้มีความรู้สึกถึงความเป็น **“เจ้าของท้องถิ่น”** เมื่อทุกคนในท้องถิ่นมีความรู้สึกนี้ ก็



ทำให้เกิดการตื่นตัว จากที่เป็นชุมชนต่างคนต่างอยู่ ก็กลายเป็นชุมชนที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีความรู้สึก **“นี่เป็นชุมชนของทุกคน ทุกคนคือครอบครัวเดียวกัน”** ซึ่งเทศบาลตำบลโนนดินแดงเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความรู้ ส่งเสริมในทุกๆ กิจกรรมและโครงการต่างๆ อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่อง **การบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ** นำไปสู่การสร้างอาชีพที่ยั่งยืน เช่น การ

เลี้ยงไส้เดือน, การทำน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น นอกจากนั้นแล้ว การบริหารจัดการขยะ นอกจากจะเป็นการช่วยลดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังเป็นการช่วย **สร้างรายได้ในครัวเรือน**ได้อีกทางหนึ่งด้วย ตั้งแต่ระดับครัวเรือนจนถึงระดับชุมชน **จนได้รับการยอมรับและเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นต้นแบบแห่งการเรียนรู้** เป็นการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน





- การเข้าไปส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง โดยการเริ่มก่อตั้ง **“ชมรมจักรยานเรารู้”** ในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของชมรม ได้เริ่มต้นมาจากการตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติด้านป่าไม้ซึ่งเป็นป่าแหล่งน้ำแห่งสุดท้ายที่เหลืออยู่ ซึ่งนับวันยังมีการบุกรุกมากยิ่งขึ้นจนมีพื้นที่ลดน้อยลง และมีแนวคิดที่จะดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมให้ได้ โดยเริ่มจากกลุ่มเล็กๆ เป็นการปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ เพื่อลดการใช้พลังงาน จนนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีระบบเพื่อนำไปสู่ภารกิจหลักและเป้าหมายอันยิ่งใหญ่ในการที่จะส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ จนประสบความสำเร็จและเป็นต้นแบบให้เกิดการเรียนรู้แบบยั่งยืนได้ ซึ่งเป็นผลจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง





## ๒) กระบวนการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม

### ➤ การร่วมมือในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

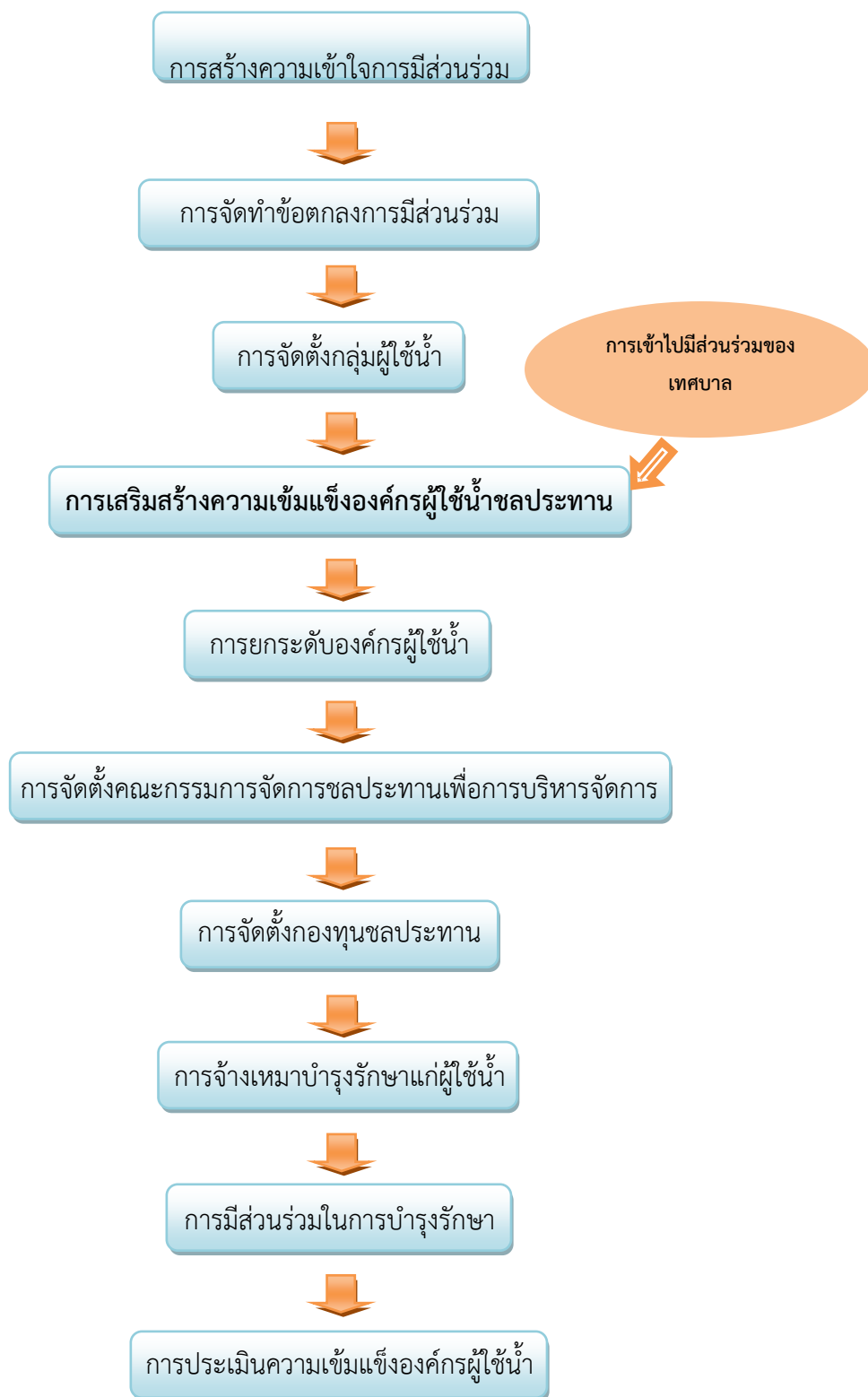
เมื่อกล่าวถึงการใช้ทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่อำเภอโนนดินแดงและพื้นที่ใกล้เคียง ที่มีการร่วมใช้น้ำในพื้นที่เขตลุ่มน้ำเดียวกัน (ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ) ซึ่งมีการจัดการเชิงบูรณาการอย่างเป็นระบบ ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันมีความเกี่ยวเนื่องไปถึงทรัพยากรป่าไม้ด้วย จากสถานการณ์ที่น้ำเป็นห่วงในปัจจุบันที่มีการบุกรุกผืนป่าเพื่อทำกินของประชาชนในพื้นที่ ทำให้พื้นที่ป่าไม้ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำที่อุดมสมบูรณ์ผืนสุดท้ายลดลงอย่างเห็นได้ชัด ในนามของสำนักงานเทศบาลตำบลโนนดินแดง ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในเขตลุ่มน้ำแห่งนี้



เช่นเดียวกัน ได้มีการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำในโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำลำนางรองอย่างเต็มตัว เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดตามอำนาจอย่างเต็มกำลัง โดยในการบริหารจัดการน้ำมีความยุ่งยากและซับซ้อน ซึ่งต้องใช้ความร่วมมือจากทุกๆ หน่วยงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำนางรอง มีกระบวนการดำเนินงานโดยย่อ ดังนี้



## กระบวนการดำเนินงานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำน้ำรอง





### การจัดทำข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

ตามรูปแบบการบริหารจัดการชลประทานโดยรัฐร่วมมือกับเกษตรกร สำนักงานเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางนโยบายการบริหารจัดการน้ำชลประทานโดยให้เกษตรกรมีส่วนร่วมด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษา นำมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานและชุมชนผู้ใช้น้ำได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม **โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน** โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้มีความรู้สึกเป็นเจ้าของอันนำไปสู่การมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจ โดยเทศบาลตำบลโนนดินแดง เข้าไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ โดยการเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดจิตสำนึก เกิดความรู้สึกความเป็น **“เจ้าของท้องถิ่น”** ทำให้ทุกคนในท้องถิ่น มีความรู้สึก ว่านี่คือ **“ครอบครัวเดียวกัน”**

๒. เพื่อให้การจัดสรรน้ำ บำรุงรักษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นโดยการจัดสรรน้ำเป็นไปหรือตรงตามความต้องการของเกษตรกรอย่างทั่วถึง เป็นธรรมและประหยัดและการบำรุงรักษาระบบชลประทานได้รับการดูแลบำรุงรักษา ซ่อมแซมเป็นอย่างดีเพราะเกษตรกรผู้ใช้น้ำได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและดำเนินงาน กิจกรรม ส่งน้ำ บำรุงรักษา

๓. ส่งเสริมบทบาทและความเข้มแข็งของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในเขตอำเภอโนนดินแดงและพื้นที่โดยรอบ มีทั้งหมด ๑๑ กลุ่ม ดังนี้

| ลำดับ | ชื่อกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ                            | สมาชิก(ราย) | พื้นที่ (ไร่) |
|-------|------------------------------------------------------|-------------|---------------|
| ๑.    | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานร่มเกล้า                 | ๕๓๗         | ๕,๒๔๖         |
| ๒.    | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานลำนางรองหนองหงษ์         | ๔๕๑         | ๕,๗๙๑         |
| ๓.    | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานหนองตะครอง-สัมป่อยร่วมใจ | ๕๐๖         | ๖,๘๘๒         |
| ๔.    | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานหนองตะครอง-ตากองพัฒนา    | ๔๓๐         | ๖,๘๙๔         |
| ๕.    | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานฟ้าประทาน                | ๓๖๑         | ๕,๓๕๘         |
| ๖.    | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานลำนางรองพัฒนา            | ๔๔๔         | ๗,๒๙๐         |
| ๗.    | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานชลประทานสามก๊กพัฒนา      | ๕๘๐         | ๖,๘๗๖         |
| ๘.    | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานพ่อประทานเกษตรสมบูรณ์    | ๔๖๘         | ๖,๐๗๘         |

|     |                                                  |     |       |
|-----|--------------------------------------------------|-----|-------|
| ๙.  | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานเกษตรกรรมร่วมใจพัฒนา | ๔๕๓ | ๕,๙๘๕ |
| ๑๐. | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานไทรทอง               | ๕๓๐ | ๖,๓๗๗ |
| ๑๑. | กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานโคกจั่วพัฒนาสามัคคี  | ๔๒๑ | ๕,๖๓๓ |

ที่มา : โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำน้ำร่อง สำนักชลประทานที่ ๘ (ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗)

### ➤ การเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

เมื่อกล่าวถึงการเสริมสร้างความรู้ ไม่ว่าจะเป็นการเสริมสร้างความรู้ในด้านใดก็ตาม ล้วนมีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ส่งผลถึงสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเรา ซึ่ง สิ่งแวดล้อม คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบๆ ตัวมนุษย์ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต รวมทั้งที่เป็นรูปธรรม (สามารถจับต้องได้และมองเห็นได้) และนามธรรม (วัฒนธรรม แบบแผน ความเชื่อ) มีลักษณะกว้างๆ ๒ ส่วน คือ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ ภูเขา ดิน น้ำ อากาศ ทรัพยากร เป็นต้น และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ชุมชนเมือง สิ่งก่อสร้าง โบราณสถาน ศิลปกรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งจะมีอิทธิพลเกี่ยวโยงกันเป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ผลกระทบจากปัจจัยหนึ่งจะมีส่วนช่วยเสริมสร้างหรือทำลายอีกส่วนหนึ่งอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ สิ่งแวดล้อมเป็นวงจรและวัฏจักรที่เกี่ยวข้องกันทั้งระบบ ด้วยเหตุนี้ การเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก จึงได้เข้ามาจัดการเรื่องนี้ร่วมกันอย่างจริงจัง โดยการจะดำเนินการได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ อย่าง จึงเกิดคำถามขึ้นว่า เราจะมีแนวทางใดในการที่จะจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ ในการนี้เทศบาลตำบลโนนดินแดง จึงได้มุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนา “คน” ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้านต่อไปได้ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการสิ่งแวดล้อมมีความยั่งยืนได้ จึงมีการมุ่งเน้นในการเสริมสร้างความรู้ให้แก่กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งเป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างประชาชน (ผู้มีความต้องการ) และองค์กร (ผู้ให้บริการ) ได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะมีการดำเนินงานของกลุ่ม อสม. ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานของกลุ่ม อสม.

การรวมกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

การเข้าไปมีส่วนร่วม  
ของเทศบาล



### เสริมสร้างความรู้ให้แก่ อสม.

(เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)



### ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามภาระหน้าที่

(มีการดำเนินงานและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีความชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม)

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในทุกๆ ขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยจะเน้นในเรื่องของการเสริมสร้างความรู้ให้แก่ อสม. เป็นหลัก โดยจะอธิบายตามขั้นตอน ดังนี้

#### ■ การรวมกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

เป็นการรวมกลุ่มผู้ที่มีจิตอาสา โดยใช้หลักประชาอาสา เพื่อเป็นตัวแทนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกันให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

#### ■ เสริมสร้างความรู้ให้แก่ อสม.(เปิดโอกาสได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

เทศบาลตำบลโนนดินแดง เข้าไปส่งเสริมในด้านการเสริมสร้างความรู้ ดังนี้

๑. มีการจัดการประชุมกลุ่ม อสม. ในทุกๆ เดือนหรือตามที่มีการดำเนินกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้กลุ่ม อสม. ได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี

๒. มีการตั้งงบประมาณในเทศบัญญัติ เพื่อทำเป็นโครงการต่างๆ ในการเสริมสร้างความรู้ต่างๆ เช่นโครงการศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นประจำทุกปี ในกิจกรรมนี้ถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะให้กลุ่ม อสม. ได้เรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ใหม่ๆ ที่เป็นภูมิปัญญา ที่เป็นแหล่งเรียนรู้จริงที่ประสบความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับในสังคมอย่างกว้างขวาง เป็นการเข้าไปสัมผัสของจริง สร้างแรงบันดาลใจให้อยากนำมาปฏิบัติจริงให้เกิดผลสำเร็จดังที่ตนได้เห็นสัมผัสมา นำไปสู่การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนของตนเองต่อไป และยังมีอีกหลายโครงการ ดังต่อไปนี้

- โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นการสร้างประสบการณ์ในการศึกษาดูงานและสามารถนำสิ่งที่ได้รับมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงานในพื้นที่ได้ โดยยึดแนวพระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง



- โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

- กิจกรรมด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ และกระตุ้นจิตสำนึกประชาชน



- กิจกรรมที่เน้นการปลูกกระแส สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน
- กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ในการทำน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์

- โครงการ อสม. ร่วมใจ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม น้อมนำสุขภาพดี บนวิถีแห่งความพอเพียง

ในโครงการนี้ เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปร่วมบริหารจัดการในเรื่องการขอสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพ เพื่อใช้ดำเนินงานด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการขยะชุมชน โดยจะเน้นด้านการเป็นผู้นำในการปฏิบัติของประชาชนทั้ง ๑๒ ชุมชน ทุกครัวเรือน สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยการณรงค์เชิงรุก เพื่อสร้างแรงจูงใจ เพิ่มความรู้ความเข้าใจ และความร่วมมือในการคัดแยกขยะ การทำน้ำหมัก และปุ๋ยหมักจากขยะ และก่อตั้งธนาคารขยะสาขาย่อย ให้ครบทั้ง ๑๒ ชุมชน เพื่อใช้เป็นสถานที่ในการดำเนินการรับซื้อขยะภายในชุมชนของตนเอง เพื่อรวบรวมให้ธนาคารขยะเทศบาลตำบลโนนดินแดง นำไปขายต่อไป โดยมีแรงจูงใจเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของแต่ละชุมชนคือ การประกวดชุมชนต้นแบบด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการจัดการขยะอย่างถูกวิธี ตามหลักแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง



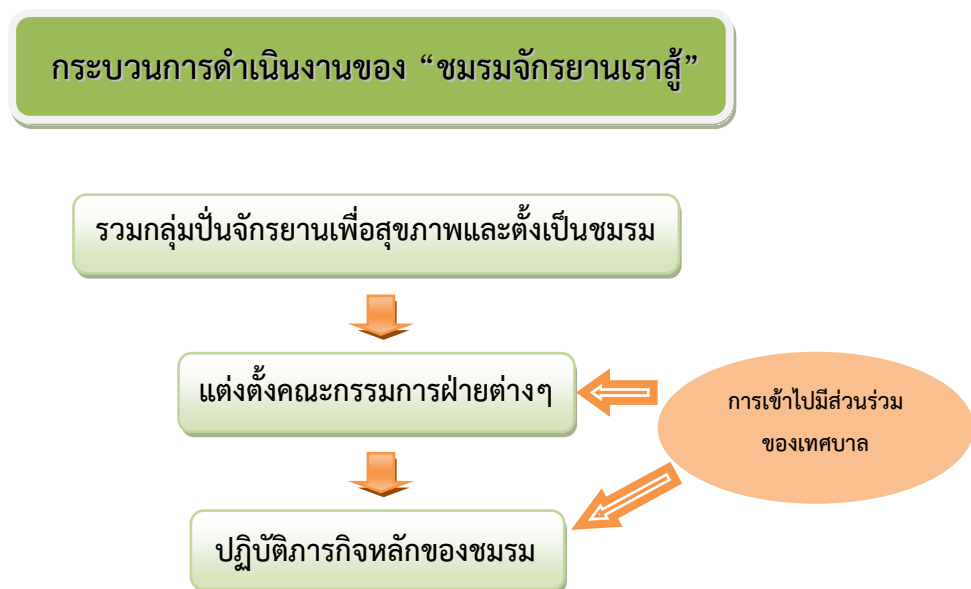
- **ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามภาระหน้าที่** (มีการดำเนินงานและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และมีความชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม)

ในส่วนนี้เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปเสริมสร้างในส่วนของขั้นตอนในการดำเนินงานต่างๆ โดยเจ้าหน้าที่ของเทศบาลได้เข้าไปให้คำปรึกษา คำแนะนำในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่เทศบาลได้ให้การสนับสนุนไปในแต่ละกิจกรรมหรือโครงการอย่างใกล้ชิด

### ➤ **การส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง โดยการก่อตั้ง “ชมรมจักรยานเราสู้”**

เมื่อกล่าวถึงปัญหามลพิษ เป็นผลมาจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันของพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ก้าวสู่ความเป็นชุมชนเมืองที่มีความซับซ้อนและมีความรุนแรงขึ้น จากการเพิ่มขึ้น

ของจำนวนประชากร ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเติบโตทางเศรษฐกิจ ประกอบกับวิถีชีวิตของคนเมือง ในการบริโภค การใช้พลังงานและการสร้างขยะมูลฝอยที่มีอัตราสูงขึ้น ได้ก่อให้เกิดปัญหามลพิษและความเสื่อมโทรมต่อระบบนิเวศเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ ทำให้เทศบาลตำบลโนนดินแดง ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการร่วมกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง โดยเริ่มจากการก่อตั้ง “ชมรมจักรยานเราสู้” ภายใต้จิตสำนึกของการรักถิ่นฐาน ถิ่นที่เราอยู่อาศัย ให้มีทรัพยากรธรรมชาติเหลือไว้ให้ลูกหลานรุ่นต่อไป โดยชมรมจักรยานเราสู้ มีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้



จากกระบวนการดำเนินงานของ “ชมรมจักรยานเราสู้” เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งขึ้น โดยการสร้างเป็นนโยบายของนายกเทศมนตรี ที่จะทำอย่างไรเพื่อลดปัญหาภาวะโลกร้อน จึงได้เกิดเป็นนโยบายวันงดใช้พลังงานน้ำมันเชื้อเพลิง โดยในทุกๆ วันพุธของสัปดาห์ จะให้พนักงานเทศบาลทุกคนหันมาปั่นจักรยานแทนการใช้รถยนต์มาปฏิบัติงาน

นอกจากนั้นแล้ว เทศบาลตำบลโนนดินแดง ก็ได้มีการจัดโครงการเกี่ยวกับกิจกรรมการปั่นจักรยาน เพื่อช่วยส่งเสริมการร่วมกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง โดยการทำเป็นโครงการต่างๆ ขึ้น ไม่ว่าจะเป็น โครงการปั่นจักรยานช่วยอนุรักษ์พลังงาน เมื่อเดือน กันยายน ๒๕๕๗ โครงการปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ อีกด้วย

ในการปฏิบัติการหลักของ “ชมรมจักรยานเรารู้” คือ **ส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง** นั้น เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของชมรม ผ่านทางสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ในการลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง ให้หันมาปั่นจักรยานในระยะทางใกล้ๆ นอกจากนั้นแล้ว เทศบาลตำบลโนนดินแดง ยังได้มีการส่งเสริมให้ชมรมฯ มีความเข้มแข็งขึ้น โดยการนำกิจกรรมการปั่นจักรยานนี้ มาจัดเป็นกิจกรรมหนึ่งในมหกรรมการออกกำลังกายเทิดไท้องค์ราชัน ๕ ธันวาคมหาราช เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

นอกจากนั้นแล้ว เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ใช้กิจกรรมการปั่นจักรยานมาเป็นประเภทการแข่งขันกีฬา สันนิบาตเทศบาลจังหวัดบุรีรัมย์ “โนนดินแดงเกมส์” ครั้งที่ ๑๓ ที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง เป็นเจ้าภาพในการประชุมสมาคมสันนิบาตเทศบาลจังหวัดบุรีรัมย์ และกีฬาสันนิบาตเทศบาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘

การเข้าไปมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลโนนดินแดง ในกระบวนการดำเนินงานของ “ชมรมจักรยานเรารู้” ล้วนแล้วแต่เป็นการช่วยส่งเสริมให้ชมรมมีความเข้มแข็งขึ้น มีการดำเนินการด้านการ **ส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง** อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้แนวคิดที่ว่า **“นี่เป็นชุมชนของทุกคน ทุกคนคือครอบครัวเดียวกัน”**

### ๓) ผลการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม

#### □ ผลการดำเนินงาน

#### ➤ **การร่วมมือในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

จากการเข้าไปบริหารจัดการในการร่วมมือในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเรื่องการบริหารจัดการน้ำ มีการร่วมใช้น้ำในพื้นที่เขตลุ่มน้ำเดียวกัน (ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ) ทำให้เกิดผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. เกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่ทั้ง ๑๑ กลุ่ม จำนวน ๕,๑๘๑ คน พื้นที่ ๖๘,๔๑๐ ไร่ ได้รับน้ำอย่างเพียงพอการเพาะปลูก
๒. กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ มีรายได้เพิ่มมากขึ้นเพราะชลประทานปล่อยน้ำให้พื้นที่การเกษตรจึงสามารถปลูกพืชได้หลากหลายชนิด
๓. ผลผลิตต่อหน่วยได้เพิ่มมากขึ้น

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโนนดินแดง

ซึ่งจากการที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกระบวนการดำเนินงานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลำนางรอง ทำให้มีการบริหารจัดการน้ำเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นเห็นได้จากการผลิตที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีนั้น แสดงถึงการที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการนั้น บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ มีการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ ถ้าวถึงและเพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มผู้ใช้น้ำอย่างเห็นได้ชัด

➤ **การเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ**

จากการเข้าไปมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลโนนดินแดง หลังจากที่ได้ผ่านการเสริมสร้างความรู้ให้แก่กลุ่ม อสม. ได้เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้กลุ่ม อสม. ได้มีแนวคิดที่จะริเริ่มทำโครงการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นและยังได้มีการศึกษาพัฒนาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจและกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ที่

| ลำดับ | รายการ<br>(นาปี) | จำนวนข้าวเฉลี่ยรายอำเภอ (เกวียน) |             |             |
|-------|------------------|----------------------------------|-------------|-------------|
|       |                  | ปี ๒๕๕๔/๒๕๕๕                     | ปี๒๕๕๕/๒๕๕๖ | ปี๒๕๕๖/๒๕๕๗ |
| ๑     | ข้าวหอมมะลิ      | ๕๕๔                              | ๕๙๒         | ๖๑๙         |

ยั่งยืนได้ โดยในแต่ละปีจะมีโครงการที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายและเพิ่มขึ้น ดังนี้

| ปี ๒๕๕๗                                                                                        | ปี ๒๕๕๘                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ๑. โครงการฝึกอบรมทัศนศึกษาดูงาน อสม.<br>ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗                             | ๑. โครงการฝึกอบรมทัศนศึกษาดูงาน อสม.<br>ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘                              |
| ๒. โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ลดและคัดแยก<br>ขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณ<br>พ.ศ. ๒๕๕๗ | ๒. โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ลดและคัดแยก<br>ขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประจำปีงบประมาณ<br>พ.ศ. ๒๕๕๘ |
| ๓. โครงการ อสม. ร่วมใจใส่ใจสิ่งแวดล้อมน้อมนำ<br>สุขภาพดี บนวิถีแห่งความพอเพียง                 | ๓. โครงการศูนย์บริการกำจัดขยะชุมชน บนวิถีแห่ง<br>ความพอเพียง                                   |

ที่มา : เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลตำบลโนนดินแดง

จากการที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความรู้ให้แก่กลุ่ม อสม. ยังมีผลการดำเนินงานที่ทำให้เกิดการกำหนดกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นในการทำโครงการ ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมการเพาะเลี้ยงไส้เดือน กิจกรรมการทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ต่างๆ การทำน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น

การที่เทศบาลเข้าไปมีส่วนร่วมในการในการเสริมสร้างความรู้ให้แก่กลุ่ม อสม. ส่งผลให้มีกิจกรรมในชุมชนเพิ่มขึ้นนั้น แสดงถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความรู้ให้แก่กลุ่ม อสม. นั้น บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างเห็นได้ชัด คือ ประชาชนมีการตื่นตัวและมีความคิดริเริ่มทำกิจกรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากเทศบาลตำบลโนนดินแดงได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง

#### ➤ การส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง โดยการก่อตั้ง “ชมรมจักรยานเรารู้”

ในการส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง โดยการก่อตั้งชมรมจักรยานเรารู้ จากการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานของชมรมจักรยานเรารู้ โดยมุ่งเน้น การลดปัญหาภาวะโลกร้อน ส่งผลให้มีสมาชิกเพิ่มมากขึ้น โดยเริ่มจากการรวมกลุ่มนักปั่นเพื่อสุขภาพกลุ่มเล็กๆ ประมาณ ๒๐ คน (ปัจจุบันมี ๕๐ คน) ร่วมกันออกมานปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพที่ดีของตนเอง หลังจากนั้น ได้มีการประชุมและได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ซึ่งทางเทศบาลได้เข้าไปมีส่วนร่วมโดยการวางนโยบาย เพื่อลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง หันมาปั่นจักรยานในระยะใกล้แทน ในสำนักงานเทศบาลเอง จึงทำให้ชมรมจักรยานเรารู้ มีสมาชิกที่รู้จักเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๑๕๐ คน และจากการที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติภารกิจหลักของชมรมฯ ด้วยความที่เทศบาลตำบลโนนดินแดง เป็นหน่วยงานของภาครัฐ ที่ต้องมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน จัดมหกรรมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพเทิดไท้องค์ราชัน ๕ ธันวาคมหาราช และปั่นประเพณีเขาพนมรุ้ง ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๘ จึงได้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชมรมจักรยานเรารู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีเครือข่ายและสมาชิกที่รู้จักเพิ่มขึ้นอีกมากมายมาจากหน่วยงานอื่น จนในปัจจุบัน ชมรมจักรยานมีสมาชิกมากกว่า ๖๐๐ คน (สมาชิกที่มีการบริหารจัดการที่มีทะเบียนทั้งหมด ๕๐ คน)

จากการเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง จนทำให้สมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แสดงถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชมฯ บรรลุวัตถุประสงค์ ในการส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งอย่างเห็นได้ชัด

## ❑ ผลการดำเนินงานต่อเนื่องหรือการขยายผล

### ➤ การร่วมมือในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการเข้าไปมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลโนนดินแดง ในการร่วมมือในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน ทำให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์น้ำมากยิ่งขึ้น สืบเนื่องมาจากในสถานการณ์ปัจจุบันเขื่อนลำนางรอง ซึ่งเป็นหนึ่งในแหล่งน้ำที่สำคัญของชาวอำเภอโนนดินแดงและพื้นที่ใกล้เคียง มีน้ำกักเก็บอยู่ไม่เต็ม ทำให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์น้ำมากยิ่งขึ้น สืบเนื่องจากการคมนาคมที่สะดวกและเป็นยุคของโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ปัจจัยเหล่านี้ ส่งผลต่อทรัพยากรน้ำเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ จะทำอย่างไร ให้ทรัพยากรที่มีอยู่นี้ ยังคงอยู่ชั่วลูกชั่วหลาน จะเห็นได้จาก นโยบายที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ต่อมาจะมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน โดยการสนับสนุนโครงการต่างๆ ด้านการอนุรักษ์น้ำเพิ่มมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรผู้ใช้น้ำ ซึ่งก็คือ ประชาชนในเขตอำเภอโนนดินแดงและพื้นที่ใกล้เคียง ให้มีจิตสำนึกความเป็น “เจ้าของท้องถิ่น” ร่วมกัน



### ➤ การเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

จากการได้เข้าร่วมในการเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะเรื่องการจัดการของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อย่างเป็นทางการ โดยมุ่งไปที่การพัฒนา “คน” ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ต่อไปได้ และจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานของกลุ่ม อสม. จนทำให้กลุ่ม อสม. มีความเข้มแข็งขึ้น ไม่ว่าจะเป็น การเพาะเลี้ยงไส้เดือนของชุมชนหมู่ที่ ๑๓ ที่สามารถเพาะเลี้ยงไส้เดือนได้ในปริมาณมาก ในเวลาอันสั้น ซึ่งถือเป็นแหล่งเรียนรู้หรือเป็นต้นแบบ ที่มีกระบวนการที่มีการพัฒนาจากการเรียนรู้ได้จากการปฏิบัติจริง



ผลจากการได้เข้าร่วมในการเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ของเทศบาลตำบลโนนดินแดง ที่มีต่อกลุ่ม อสม. นั้น ส่งผลให้ประชาชนมีความตื่นตัวและตระหนักถึงผลกระทบจากการทำลายทรัพยากรธรรมชาติมากยิ่งขึ้น เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้น้อมนำ “หลักเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการวางแผนเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ให้มีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น จากการสนับสนุนดังกล่าว จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๘ นำโดย

**นายพลกร สุวรรณรัตน์ องคมนตรี พร้อมด้วย นายอนุชา สินธวานนท์ รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษ** ได้ประสานงานเพื่อติดตามโครงการตามพระราชดำริ หรือ กปร. ให้ชุมชนบ้านหนองสะแกกวาน หมู่ที่ ๖ ตำบลส้มป่อย ได้รับคัดเลือกให้เป็นพื้นที่เพื่อติดตามโครงการอันเนื่องมาจาก



พระราชดำริ เทศบาลตำบลโนนดินแดง มีความภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีการสนับสนุนการเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ จนชุมชนได้ประสบ



ความสำเร็จอย่างยั่งยืนสืบไป



นอกจากนั้นแล้ว การเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลให้คนในชุมชนเกิดความรัก ความหวงแหนทรัพยากรที่ชุมชนของตนมี เกิดหลักคิดที่ว่า การจะรักษาสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่และยั่งยืนนั้น จะต้อง “ดำรงไว้ซึ่งความเป็นภูมิปัญญา ความเป็นตัวตนของท้องถิ่นเดิมไว้” และมีการพัฒนาให้ดีขึ้นและเห็นเด่นชัดขึ้นด้วยวิธีการที่เฉพาะ ขึ้นอยู่กับพื้นที่หรือชุมชน ตัวอย่างเช่น ชุมชนบ้านหนองสะแกกวน ชุมชนหมู่ที่ ๖ ตำบลส้มป่อย ที่มีแนวคิดและกระบวนการอนุรักษ์และรักษาสภาพแวดล้อมในชุมชนของตนเองที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ในการจัดการชุมชน จนกระทั่งเป็นพื้นที่ต้นแบบ ในเรื่องของ **“การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อการค้า” “ครัวเรือนต้นแบบ”** อีกทั้งยังเป็นชุมชนที่มี **“การจัดการขยะที่ดี”** และเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ คณะนักศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนบุรีรัมย์ ก็ได้ขอเข้ามาศึกษาดูงาน ณ ชุมชนบ้านหนองสะแกกวน ชุมชนหมู่ที่ ๖ และเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการให้ความรู้และร่วมต้อนรับ คณะผู้มาศึกษาดูงานอย่างอบอุ่น



LA ๒๑ ประจำปี ๒๕๕๘ เทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้เข้าไปสนับสนุนให้ชุมชนได้เสนอโครงการเข้าประกวด ในชื่อโครงการประกวดชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) เฉลิมพระเกียรติ ๘๘ พรรษา ชุมชน ปี ๒๕๕๘ จนได้เป็น “ชุมชนปลอดขยะ” ที่ผ่านเข้ารอบที่ ๑



เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เทศบาลตำบลโนนดินแดง ร่วมต้อนรับคณะกรรมการประเมินโครงการประกวดชุมชนปลอดขยะ Zero Waste (คัดเลือกระดับ ๑ ใน ๕) ณ ศาลาประชาคมชุมชน หมู่ที่ ๖ ตำบลส้มป่อย โดยมี นายชวน ณ ประชิตวาทิต นายอำเภอโนนดินแดง พร้อมหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ร่วมเป็นเกียรติอย่างอบอุ่น



การส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและ

## การสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง โดยการเริ่มก่อตั้ง “ชมรมจักรยานเราสู้”

จากการได้เข้าร่วมส่งเสริมชมรมจักรยานเราสู้ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน ชมรมจักรยานเราสู้ ได้มีพัฒนาการหรือมีเครือข่ายที่เข้ามาร่วมอุดมการณ์เดียวกันเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเริ่มจากชมรมภายในอำเภอโนนดินแดง จนถึงชมรมภายในจังหวัดบุรีรัมย์ และได้มีการร่วมกันจัดกิจกรรมระดับจังหวัดขึ้น ในงาน **“ปั่นประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๘”** เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๘ ที่ทางจังหวัดบุรีรัมย์ ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งทางเทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้เข้าไปมีส่วนในเรื่องของการวางแผนการดำเนินกิจกรรมและดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยด้วยดี



### เครือข่ายชมรมจักรยานที่เข้มแข็งที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน

๑. ชมรมปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพนางรอง
๒. ชมรมปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพปะคำ
๓. ชมรมปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพประโคนชัย
๔. เครือข่ายชมรมปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพจังหวัดบุรีรัมย์

นอกจากเครือข่ายชมรมนักปั่นต่างๆ ได้เพิ่มขึ้นแล้ว เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้มีวิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของชมรมฯ อย่างต่อเนื่อง จนส่งผลให้เมืองคักรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนในด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เครือข่ายชมรมการปั่นจักรยานเพื่อลดปัญหาโลกร้อนให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยมีหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน ดังนี้

#### ■ หน่วยงานภาครัฐ

๑. สถานีตำรวจภูธรโนนดินแดง
๒. สถานีตำรวจภูธรเฉลิมพระเกียรติ
๓. สถานีตำรวจภูธรบ้านบัว
๔. สถานีตำรวจภูธรถาวร
๕. เทศบาลตำบลพนมรุ้ง
๖. เทศบาลตำบลยายแยมวัฒนา
๗. องค์การบริหารส่วนตำบลจระเข้มาก
๘. องค์การบริหารส่วนตำบลประตึก

#### ■ หน่วยงานภาคเอกชน

๑. ธนาคารออมสิน สาขาละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์
๒. โรงแรมเอกกลดา อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
๓. บริษัทสายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
๓. บริษัทมิตรบุรีรัมย์เทรดดิ้ง จำกัด (มหาชน)

และอีกทั้งยังมีชมรมถ่ายภาพที่เข้ามามีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมของชมรมนักปั่นจักรยาน ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ได้แก่

๑. ชมรมคนรักการถ่ายภาพจังหวัดบุรีรัมย์
๒. ชมรมถ่ายภาพ “ประโคนชัยโฟโต้”

ชมรมปั่นจักรยานเราสู้ ถือว่าเป็นชมรมที่มีความเข้มแข็ง ถือเป็นกิจกรรมตัวอย่างที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายที่กว้างขึ้น ผู้บริหารจึงได้นำกิจกรรมการปั่นจักรยานนี้มาเป็นประเภทของการแข่งขันกีฬาในการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดเทศบาลจังหวัดบุรีรัมย์ “โนนดินแดงเกมส์” ครั้งที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งได้มีผู้เข้าร่วมเข้าแข่งขันเป็นจำนวนมากแทบทุกเทศบาลเลยก็ว่าได้





ยิ่งไปกว่านั้น ในกิจกรรมการส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ ในการพิทักษ์ป่า ทำให้ชมรมจักรยานเรารู้ มีเครือข่ายอื่นเข้ามามีส่วนร่วมด้วย คือ **ชมรมเอ็นดูโรโนนดินแดง** ซึ่งจะเป็นชมรมมอเตอร์ไซค์วิบากบุกป่าฝ่าดง เป็นการร่วมสอดส่องและเฝ้าระวังการบุกรุกป่าไม้ทำลายป่า การลักลอบตัดไม้ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เมื่อวันเสาร์ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ ได้จัดทำโครงการ **ประชาสัมพันธ์ปลูกฟื้นฟูแหล่งอาหารสัตว์ป่า เถลิงพระเกียรติสมเด็จพระเทพฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา** ทางชมรมก็ได้ร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในครั้งนี้ด้วย ซึ่งได้มีส่วนร่วมในการปลูกป่าและให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม





ในวันเดียวกัน เทศบาลตำบลโนนดินแดง ในนามของสมาชิกของชมรมเอ็นดูโร่ ได้ร่วมกับ โรงเรียนร่มเกล้า บุรีรัมย์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ และสำนักงานบำรุงรักษาน้ำลำนางรอง นำนักเรียน

โรงเรียนร่มเกล้า บุรีรัมย์ จำนวน ๑,๐๒๙ คน ร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ **ตามโครงการประชาสัมพันธ์ปลูกป่า ณ บริเวณป่าละเมาะร้อยรู** โดยมีกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ กิจกรรมเยาวชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมทำโปงเทียมเพื่อสัตว์ป่า และกิจกรรมพลิกฟื้นผืนป่าเพื่อรักษามรดกโลก เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ทุกคนได้ตระหนัก เห็นความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการดูแล ป้องกันรักษาทรัพยากร ที่คงเหลืออยู่ รวมทั้งการปลูกป่าทดแทนในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมด้วย





จากสิ่งที่เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้ร่วมให้การสนับสนุน เพื่อส่งเสริมวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของชมรมปันจักรยานเราสู้ นอกจากจะเป็นการแสดงออกถึงความห่วงใยในแผ่นดินของเทศบาลแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจของและมุ่งมั่นของมนุษย์เงินเดือนนครคนหนึ่งที่มิจิดใจเต็มไปด้วยความรู้สึกว่าเป็น “ชุมชนของทุกคน ทุกคนคือครอบครัวเดียวกัน” มีความดีเป็นที่ประจักษ์ จนกลายเป็นที่เลื่องลือจนได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ให้สัมภาษณ์สด “กรณีสำนักงานข้าหลวงใหญ่แห่งสหประชาชาติ เป็นห่วงเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากสถานการณ์จริงในพื้นที่ บอกเล่าเรื่องราวความเป็นจริงแห่งการบุกรุกผืนป่าดงใหญ่ ป่าต้นน้ำแห่งสุดท้ายที่เหลืออยู่” ทางสถานีโทรทัศน์ NBT เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘ เกี่ยวกับสถานการณ์จริงในพื้นที่ เป็นการบอกเล่าเรื่องราวความเป็นจริงแห่งการบุกรุกผืนป่าดงใหญ่ ซึ่งเป็นป่าต้นน้ำแห่งสุดท้ายที่เหลืออยู่ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์สดทางไกล สามารถติดตามชมย้อนหลังได้ทาง You Tube (<https://www.youtube.com/watch?v=ZmLLnA&iSK&feature=youtu.be>)





เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เนื่องในวโรกาส ๑๒ สิงหาคมหาราชนี ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๕๘ ณ เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้จัดมหกรรมเดินแอโรบิกส์ของ อสม. โดยมีกิจกรรมปั่นเพื่อแม่ เป็นระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ซึ่งเป็นการร่วมแสดงความจงรักภักดีต่อองค์ราชินีและยังเป็นการประชาสัมพันธ์การออกกำลังกายช่วยลดโลกร้อนอีกด้วย





เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เทศบาลตำบลโนนดินแดง ชมรมจักรยานเราสู้ เทศบาลตำบลโนนดินแดงได้รับความไว้วางใจจากผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้จัดงาน “Bike for mom ปั่นเพื่อแม่” กิจกรรมจักรยานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๓ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ ศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งชาวชมรมจักรยานเราสู้ พร้อมทั้งเทศบาลตำบลโนนดินแดง มีความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสร่วมสร้างประวัติศาสตร์การแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยในกิจกรรม “Bike for mom ปั่นเพื่อแม่” ได้ทำลายสถิติโลก (Guinness world records) ในการปั่นจักรยานพร้อมกันมากที่สุดในโลก จำนวน ๑๓๖,๔๑๑ คน ซึ่งมากกว่าประเทศไต้หวัน เจ้าของสถิติเดิมที่มีผู้ปั่นจักรยานพร้อมกัน ๗๐,๐๐๐ คน





## □ ความครอบคลุมหรือการขยายผลสู่ภายนอก

การสร้างเครือข่ายและการขยายผล ให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพื้นที่ และมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม นั้น ต้องอาศัยแนวคิดหรือหลักการของผู้บริหารที่จะนำมาปรับใช้และ ดำเนินการให้เครือข่ายเข้มแข็งและยั่งยืนได้

### ➤ การร่วมมือในการวางแผน ดำเนินกิจกรรม เสนอความคิดเห็นต่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในการเข้าไปร่วมดำเนินการใน การเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทาน นั้น ผู้บริหารได้ใช้หลัก การมีส่วนร่วม **“การรับผิดชอบในสังคมร่วมกัน”** โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ให้ กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้น้ำ สร้างจิตสำนึกให้เกิดความรู้สึกถึงความเป็น **“เจ้าของ ท้องถิ่น”** ทุกคนลุกขึ้นมาจัดการปัญหาสาธารณะร่วมกัน ความเป็นเมืองน่าอยู่ เมืองที่มีแต่ความเกื้อกูลกัน ความสุขของสังคมก็จะเกิดขึ้น

### ➤ การเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

ในการเข้าไปร่วมดำเนินการใน การเสริมสร้างความรู้ด้านการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน นั้น ผู้บริหารได้ใช้หลัก เรื่อง ของการพัฒนา **“คน”** ซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้านต่อไป ได้ **กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)** เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการ สิ่งแวดล้อมมีความยั่งยืนได้ จึงมีการมุ่งเน้นในการเสริมสร้างความรู้ให้แก่กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งเป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างประชาชน (ผู้มีความต้องการ) และองค์กร (ผู้ให้บริการ) ได้เป็นอย่างดี

### ➤ การส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและ การสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง โดยการเริ่มก่อตั้ง **“ชมรมจักรยานเรารู้”**

ในการเข้าไปร่วมดำเนินการใน ส่งเสริมการร่วมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหามลพิษ การ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง นั้น ผู้บริหารได้ใช้หลักภายใต้แนวคิดที่ว่า **“นี่เป็น ชุมชนของทุกคน ทุกคนคือครอบครัวเดียวกัน”** ภายใต้จิตสำนึกนี้ ทำให้ชมรมจักรยานเรารู้ มีความ เข้มแข็ง พร้อมที่จะร่วมพิทักษ์สิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กับภาคีและเครือข่ายต่อไป



อย่างไรก็ตาม การที่จะ **พัฒนาองค์กรไปสู่เทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และพร้อมก้าวสู่ “เมืองน่าอยู่”** ได้นั้น จะต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ ด้านมารวมกัน อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญ จะต้องมีส่วนหรือมีแนวคิดของผู้บริหารที่จะดำเนินการพัฒนาองค์กรไปสู่เทศบาลด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนเป็นสำคัญ



โดยการนำของ **นายสมชัย กอชัยศิริกุล** นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง ในฐานะผู้ที่ห่วงหาพันธุกรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคนหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ที่มีแนวคิดว่าจะทำอะไร ถึงจะทำให้คนในท้องถิ่น มีความรู้สึกความเป็น **“เจ้าของท้องถิ่น”** ด้วยหลักการที่ว่า **เมื่อทุกคนในท้องถิ่นมีความรู้สึกนี้ได้ จะทำให้คนในท้องถิ่น มีความตื่นตัว จากสังคมที่ต่างคนต่างอยู่ จะกลายเป็นสังคมที่มีแต่ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพราะนี่คือบ้าน คือเมืองของทุกคน คือครอบครัวเดียวกัน** ดังนั้นแล้ว ทุกคนจะลุกขึ้นมาจัดการปัญหาสาธารณะร่วมกัน สังคมจะมีความน่าอยู่มากยิ่งขึ้น ความสุขของสังคมก็จะเกิดขึ้น นี่คือการมุ่งมั่นและตั้งใจ ของผู้ขายคนนี้ **“คนบ้านโนน อสารรักษา โนนดินแดง”**

ด้วยความดีของมนุษย์เดินดินคนหนึ่ง เอาชนะใจคนในท้องถิ่น จึงทำให้เกิดความร่วมมือ ก่อให้เกิดปัญหา ปัญหาทุกอย่างก็จะคลี่คลาย